

Нестерчук Т.В.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Шарата М. В.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

У сучасному світі страхова діяльність значно впливає на економічний та соціальний стан будь-якої країни. Вітчизняний ринок страхування України перебуває на стадії активного розвитку. У зв'язку з цим науковці приділяють увагу дослідженню напрямів та обґрунтуванню комплексу заходів щодо створення повноцінного страхового ринку. Вдосконалення функціонування страхового ринку дозволить підвищити рівень життя населення та сприятиме стабільному соціально-економічному розвитку держави.

Основними завданнями страхового ринку на сьогодні є [1]:

- сприяння стабільному функціонуванню суб'єктів господарювання в умовах невизначеності й ризику;
- забезпечення уповноважених органів інструментами економіко-страхової політики.

Для визначення стратегії розвитку страхової діяльності необхідно насамперед провести аналіз сучасного стану страхового ринку. Так, аналіз даних НБУ свідчить [2], що станом на 1 вересня 2022 р. на ринку працює 140 страховиків, 13 з яких – компанії зі страхування життя. Від початку війни з ринку пішло 5 страховиків-учасників сегменту non-life. В сегменті страхування життя склад учасників не змінився. Загальний обсяг активів та сформованих резервів страховиків порівняно з початком року (до військової агресії) майже не змінився і становив 65,7 млрд грн та 36,6 млрд грн відповідно. Прослідковується збільшення обсягів ліквідних активів – з 14,9 млрд грн до 17,2 млрд гривень. Відбулося скорочення підписань страхових премій в сегментах: non-life – на 29%; страхування життя – на 15 відсотків. Найприбутковішим полісом страхування стала «Зелена картка». Прибутковість за цим видом страхування зросла на 76% та становить 1,5 млрд гривень. Загалом у першому півріччі 2022 року в Україні 44% (або 7,6 млрд грн) страхових премій становило автострахування («автоцивілка», «Зелена картка», КАСКО) [2].

Негативними чинниками, що впливають на діяльність страхового ринку є: низька платоспроможність населення; недовіра населення до страхових компаній; слабкий розвиток інфраструктури страхового ринку; відсутність надійних довгострокових інструментів для розміщення страхових резервів; низький рівень капіталізації страховиків; недосконалість нормативно-правової бази у сфері страхування; надзвичайні обставини в країні та світі і т. д. Будь-яка кризова ситуація чи подія впливає на діяльність страхових компаній та повинна

бути врахована ними з метою формування позитивного фінансового результату та захисту населення країни [3, с. 621].

Проаналізувавши стан страхового ринку України та чинники, що на нього впливають, можна визначити напрями його стратегічного розвитку. Основними з них є: удосконалення нормативно-правової бази; створення єдиного реєстру страхових агентів; створення конкурентного середовища; застосування новітніх технологій; створення страховими компаніями зручних онлайн-додатків; модернізація фінансових інструментів; поширення реклами про страхові послуги в інтернет-ресурсах; сприяння розвитку страхового посередництва; вдосконалення організаційної структури ринку; створення умов для розвитку інфраструктури страхового ринку; врахування тенденцій і особливостей розвитку страхових ринків розвинених країн; підвищення якості страхового захисту; забезпечення страхового ринку висококваліфікованими кадрами; адаптація до нових викликів, спричинених COVID-19 та повномасштабною війною в Україні [4]. Важливим при цьому є забезпечення функціонування ринку нормативною базою без надмірного нагляду з боку держави та сумлінне виконання страховиками своїх зобов'язань.

Отже, забезпечення сталого розвитку та надійності страхового ринку можна досягти у випадку, якщо держава і страхові компанії будуть діяти скоординовано. Існування повноцінного страхового ринку є важливою умовою для підвищення добробуту населення та сталого економічного зростання. Поряд з цим вітчизняний страховий ринок має значний потенціал розвитку. Відтак, одним із пріоритетних напрямів фінансової політики держави має стати створення умов та нових можливостей ефективного розвитку ринку страхових послуг.

Список використаних джерел:

1. Лащик І., Кондрат І. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 5. С. 105-112. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/66/894.pdf> (дата звернення 05.11.2022).
2. Національний банк підбив підсумки роботи страхового ринку у першому півріччі 2022 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-pidbiv-pidsumki-roboti-strahovogo-rinku-u-pershomu-pivrichchi-2022-roku> (дата звернення 05.11.2022).
3. Базилевич В.Д. Страхування: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. К. : Знання, 2008. 1019 с.
4. Проблеми розвитку страхування в Україні : науковий студентський збірник. Вип.3. / За заг. ред. проф. Плиси В. Й. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 174 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Probl_Rozv_Strakh_v_Ukr_Stud_Zbirn_2022.pdf (дата звернення 05.11.2022).

Науковий керівник: **Мельник О. І.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна